



PEUGEOT 504

ČA VA? HVALA DOBRO!

Tom Pleterski

»504« smo si ogledali že sredi septembra v razstavni dvorani tovarne na pariških Champs Elysées. Tovarni je uspelo izpeljati načrt, kljub junijskim nemirom in generalnim stavki. Tako je poleg »šestice« iz tovarne Renault — s katero Peugeot testno sodeluje — »504« glavna francoska atrakcija letosnjega pariškega salonu. Privatni Peugeot in državni Renault sta si razdelila stopovce v boju s privatnimi Citroenom in ameriškimi Simco. Peugeot »504« sicer sega v enako velike žepo, kot Renault 16 TS, toda razen cene vozil ni nima ničesar skupnega, tako da bi o konkurenčnosti težko govorili. Na mednarodnem tržišču je sicer kategoriji 1800 kubikov zelo dobro zasedena, po vsej verjetnosti pa si v tovarni kaj prida ne beljo glave. Avto, ki okvirno sicer spada v zgornji srednji razred, se s svojo opremo in prostornijo že poteguje za mesto med reprezentančnimi vozili.

Na preskusni stezi v Montlheryju nam čas ni dopuščal, da bi nastanko izmerili zmogljivosti obeh »504« — tako kot pri »404« je na voljo motor z uplinjačem, ali »injectionem z neposrednim vbrizgavanjem goriva« — zato smo si na razstavnem prostoru v salonu, tako kot med vožnjo, lahko ustvarili predstavo o gavnih adulitih snovalcev.

Udobje gornjega razreda

Klasična limuzina s širimi vrati ustreza sodobnemu evropskemu okusu. Modnih okrasov skoraj ni, zato je pa na njem nekaj drugega: potlačeni nos in kratki zadek razdelevata, da je pri določanju njegove tekoče, vadzilne linije sodelovalo mojstrsko oblikovanje Italijana Pininfarina. Pozna se

mu kajpak tudi sorodstvo s starejšim bratrancem, peugeotom 204. Izvirno oblikovani so tudi žarometi. To so injektionne jodovke za nezasenčeno luč, rafinirano oblikovane po linijah na celu vozila. Med obema žarometoma stoji na preprosti maski zlasti Peugeotov lev. Pokrov motorja se sicer odpira v snapackno smer, nasproti vožnji; je pa zavarovan z zaporami, ki preprečujejo, da bi se pokrov med vožnjo odprl. Po zglodu »204« je zadek dokaj nizek, srednje prostoren je tudi prijazni prostor. Reservno kolo je nameščeno pod prijaznikom; na zunanjih strani, poleg nje, je posoda za gorivo.

V primerjavi s »404« je karoserija širi centimetre daljša in sedem centimetrov na zunaj ima še vedno videt sodobnega, kompaktnega evropskega avtomobila, na znotraj pa je prostorna, za kar ima nedvomno zasluge 9 centimetrov večja medosna razdalja.

Ko smo sedeli za volan, nam ni bilo težko, najti najboljši položaj. Zelo dobro oblikovani in oblažinjeni sedeži zrejejo tudi na navzdor s tem, ko jih voznik pomika nazaj. Ta harmonična rešitev je kot nalača za dolgina, ki se za volan lahko udobno namesti, ne da bi pri tem odvzel udobje zadnjih sedežev. Ko potisnejo trije potniški zadaj srednje naslonjajo za komolce v naslonjan, imajo zares dovolj prostora. Poobstoječi serijski avto sta v naslonjajoč prednjih sedežev vgrajena opornika za glavo, ki ju je moč namestiti na poljuhno višino. Že kar odveč je omenjati, da je iz prednjih sedežev moč narediti ležalnike. V naslonju za komolce, med prednjima sedežema, je skrit prostor za drobnjarije.

Nizek pa vozila in razsežne steklene površine zagotavljajo veliko preglednost na robove sprejed in v stran. Velika je tudi

vidljivost skozi zadnjo šipo, le pri parkiranju se zadek iznika očem. Vsa štiri vrata so oblikovana tako, da omogočajo kar najboljši vstop in izstop.

Pestra oprema

Notranje preleake karoserije in sedežev iz blaga in imitacije usnja so izdelane iz različnih, toda sorodnih barv — na primer iz svetlobljave in oranžno rumene barve — medtem ko so robovi oken in armatura plošča v temni, nebleščeči preleke. Sodimo, da dejuje preleake armaturne plošče glede na ostalo opremo nekoliko ceneno. Notranjost v raznih odtenkih barv pa učinkuje nekam mladostno. Okrogli instrumenti na armaturni plošči lepo ležijo v vozniškovem vidnem polju, čeprav sodimo, da bi v tovarni lahko zamenjali vrstni red in premestili merilnik hitrosti z leve strani na sredo.

Od vozniškega okusa je odvisna presoja, če sta barva in oblika volana (široka ali blazina) v sredini, ki naj bi skrbela za večjo varnost) nekaj lepega.

Kakorkoli že: notranjost peugeota 504 nudi vse in več kar lahko za avto njegove kategorije pričakujemo, tudi če začnemo stikati okoli pepelešnikov, ogledal, varovalki na vrathih in se kje.

Grejti in zračenja, ki mu velika večina tovarn v zadnjem času posveča posebno pozornost, seveda tudi peugeotovi inženirji niso zanemarili in z ročicami pod armaturno ploščo je moč poljuhno izbirati toploto zraka ter ga usmerjati skozi odprite na armaturni plošči, ob straneh in pod njo. Zraka zeljni kupci si lahko — kot je pri peugeotu že dojlo v načud — izberejo karoserijo s pomicno streho.

Star motor in sodobno podvozje

Da so se v tovarni bolj ukvarjali s karoserijo, njeno opremo in podvozjem kot pa z motorjem, pričajo štirje »povečani« valji peugeota 404 pod pokrovom — še vedno so nagnjeni za 45 stopinj v desno! Ventile v po-kroglastih kompresijskih komorah v glavi motorja odmika stranska odmična gred. Tudi kompresijsko razmerje motorja »404« je nespremenjeno — 8,3:1. Večjo prostornino — 1796 kubikov — so dobili tako, da so pri nespremenjeni vrtini 84 milimetrov povečali gib bata s 73 na 81 milimetrov. Kljub teži tehnično nelegantni rešitvi, je motor še vedno rahlo superkvadraten in se po vsej verjetnosti tudi nista da bi trpela trajnost motorja. Tudi moč motorja se drži v zmernih okvirjih. Z uplinjanjem — enojni solex 34 — dosegne 82 KM (DIN), s Kugelfischerjevo napravo za neposredno ubrizgavanje goriva pa 97 KM (DIN), pri 5500 oziroma 5600 vrtljajih v minutu. Večjo hitrost bata — 14,85 m na sekundo pri 5500 vrtljajih v minutu — so seveda peugeotovi inženirji zaupali kvaliteti mokrih PUS, iz katerih je izdelana notranjost valjev.

Mireni tek motorja, in dobro dušenje zvokov, ki izvirajo iz podvozja, pristevamo k udobnosti vožnje.

Ce je tovarna z motorjem ostala na isti stopnji kot je bilo z modelom »404«, oziroma korak za sodobnimi motorjem »204«, pa tega ne moremo trditi za podvozje peugeota »504«. Posamično obeseni prednji kolesi sta optiri na McPhersonove noge in v prečna vodila, podobno obesam peugeota »404«; zadaj je odklenkalo toggi premi, ki sta jo zamenjali posamično obeseni kolesi, optiri na diagonale in vijačne vzmeti. Spredaj in zadaj sta prečna stabilizatorja. Tako ima peugeot 504 sodobno podvozje izpopolnjeno tudi s štirimi kolnitimi ser-vozavarami in širokimi gumami 175 x 14.

Dobra lega v Montlheryju

V 1200 kilogramov težki karoseriji se seveda motor z neposrednim ubrizgavanjem izkaže z boljšimi pospeški in po pričilnih meritvah potegne z mesta na 100 kilometrov na uro v 12,5 sekunde, medtem ko potrebuje motor z uplinjanjem za to slabih 15 sekund. Največja hitrost, ki jo navaja tovarna, je z uplinjanjem 156 km na



Siroka blažina na volanu je precej nenaščna; v tovarni so dali prednost varnosti pred lepoto.

uro in z vbrizgovanjem 168 km na uro. Na stezi v Montlheryju, dobro szasedenje s številnimi avtomobili, največje hitrosti nismo mogli kaj prida preverjati. Razlika v moči motorjev pa je odstina. Zlasti pri pospeševanju motor z neposrednim ubrizgavanjem zelo hitro potegne v zgornje območje hitrosti. Oba motorja sta zelo prozna.

Prestavna ročica, ki je na volanu, teče gladko. Tudi prva prestava je dobro synchronizirana. Ni pa nam ugajal prevelik gib prestavne ročice, ki se v sčetnik skorajda dotika vozniškega kolen. Na naši razmeroma kratki vožnji nismo našli napak v delovanju pedalov in ostalih naprav za upravljanje.

Se najmanj nam je ugajal volan, ki je preveč posreden, a kljub temu ne teče do vojlahko — vsaj za avto v tem razredu. Nodimo, da bi tovarna z bolj direktnim volanom, opremljenim s servo napravo, naredila bodočim kupcem vožnjo v ovinkih bolj prijetno. Seveda pa s tem ne trdimo, da peugeota 504 ni moč voditi na tančno. Toliko bolj, ker se vozilo stabilnosti pri velikih hitrostih zveza.

V ovinkih, tudi v ostrejših, ko smo med preskušanjem nalača pretiravali, se je avto obnašal skorajda nevtralno. Le volan, ki je slesen in — bolj ko je obrnjen, težji — spravlja voznika v slabo vojo.

Tudi največji pikolovec ne bi našel na-

pake na odličnih zavorah. Zelo dobro preračunan ojačevalci zavorne moči omogoča da vozniku, čeprav sede prvič za volan peugeota 504, da zavorno moč z lahkoto pravilno odmeri. Avto sede tudi pri veliki hitrosti in ostrom zaviranju na vsa štiri kolessa in zvesto ostane v smeri.

Vzmetenje in blažilniki zagotavljajo v hipu umirijo karoserijo.

Peugeot 504 se pomika proti višjemu razredu, toliko bolj, ker se obe izvedbi — z uplinjanjem in z neposrednim ubrizgavanjem — med seboj dobro dopoljujeta. Občutno boljše zmogljivosti »504 injection« lahko zadovolijo tudi voznika, ki hoče poleg prestižne opreme in kakovitosti zavoda podvozja tudi veselje pod pokrovom motorja za doplačilo 1500 frankov seveda. V Franciji je »504« že naprodaj, pri nas ga bodo, kot pravi zastopnik, prodajali že pomlad. Po kakšni ceni ga bodo dobili naši kupci, še ni znano. V Franciji stanje z uplinjanjem dobitih 13.000 frankov, kar je nekoliko manj kot najcenejša Citroenova »šabac ID 19 de luxe«.

Na stezi v Montlheryju smo preskusili oba peugeota 504 — z vplinjanjem in neposrednim ubrizgavanjem. Napis v »Injection« na zadku sicer povsem enake karoserije je edini znak boljših pospeškov in večje hitrosti.

